

Elindultunk a nagy „kék” országúton!

Országos Kéktúra – ezt a fogalmat sokan ismerik. 1979 őszén Rockenbauer Pál rendezésében sikeres és kedvelt tv-sorozat készült a kéktúra útvonaláról. A „Másfélmillió lépés Magyarországon” című film országosan ismert. Minden túra jó túra, de a „kéktúra” az más, több: sajátos hangulatú sporttevékenység és kiváló alkalom hazánk legszebb tájegységeiben az ott élő emberek és a természeti szépségek – lépésről lépésre történő – megismerésére. A Természetjáró Szakosztály támogatásával a Demeter Egyesület (10 év után) ismét elindította a „másfélmillió lépés” első lépéseit! A túra első szakaszában a rétekekkel, patakokkal szabdaltnak, növény- és állatvilágában gazdag Zempléni-hegységben és kis részben a lágymedrével hívatott Cserehátban élveztük a természet és a táj szépségeit.

Kellemes napsütésben, igazi túraidőben érkeztünk meg 18-an Hollóházára, a túra keleti végpontjára. Az időjárás jól igazodott a túraprogramhoz. Szálláshelyünk elfoglalása után meglátogattuk a Porcelán Múzeumot, ahol kronologikusan felépített kiállítás mutatja be a hollóházi porcelángyártás történetét a kezdetektől napjainkig. Átsétáltunk a gyár portájához, ahol történelmi pillanatok következtek, mindenki beütötte az első OKT pecsétet igazolófüzetébe.

Reggel rajt előtt csoportkép a Kéktúra Emlékműnél, itt található egy jelképes kilométerkő, melynek egyik oldalán 0 km, másikon 1128 km olvasható egy-egy kék sáv jelzés alatt. Ez az OKT hivatalos végállomása vagy startja. Ez az emlékmű minden túrázónak valami fontosat jelképez, a meghatódottság és a kezdés izgalmát egyenesen érezhető. Elindultunk a „kék” országúton, folyamatosan emelkedtünk, a Bodó-rétnél zárva volt a büfé, így csak pecsét és persze csodás panoráma, Kassát

oly tisztán lehetett látni, hogy nem is határon túli településnek tűnt. Tovább emelkedtünk, rövidesen a magyar-szlovák határt jelző határkövek mellett haladtunk, hol a magyar, hol a szlovák oldalon. Ebédidőre értünk fel a 895 méteren lévő Nagy-Milicre, ahol szikrázó napsütésben pihentünk és ebédeltünk, hangulatunkat csak a csúcson lévő szürke obeliszk mindkét oldalára festett színes szlovák címer zavarta, itt valami nincs rendben. Innen meredeken lejtő úton indultunk Füzér felé, a vár parkolójában pecsételtünk, de az igazán szép pecsétet a várban kaptuk. Füzér vára – ahol egy évig őrizték a koronát – nemhiába lett az egyik Nemzeti Örökségünk, csodás környezetben magasodik ki, látványa uralja a környéket. Az első napot kiadós vacsorával és hangulatos beszélgetéssel zártuk a Koronaőr vendégházban.

Kedden a Bisó-patakon átkelve a Komlósi völgyön át hagytuk el Füzért, többször visszanéztünk, megcsodálva, ahogy a Várhegy a falu és a táj fölé emelkedik. Füzérkomlóson a volt bányában egy remek vadászház van, az itteni étteremben a turistát is szívesen fogadják. Innen Kisbózsváig a megszüntetett vasút vonalán megy a jelzés, az első könnyű kilométerek után igazi bozótharcot vívtunk a sűrű szedres és csalános szakaszon. Ez a hely egy (szomorú) emlék Magyarország számára, azt gondolom illendő lenne jobban rendben tartani. Bózsva előtt visszatekintve még láttuk a környezetéből büszkén kimagasló füzéri várat. A Bózsvai szikla után pincéket rejtő tufafal mellett a Suha-

völgybe érkeztünk, innen hamar eljutottunk Kishutára, ahol a kocsmával kombinált vegyesbolt teraszán tartottunk ebédszünetet. Vágáshután a turistaszálló volt lakhelyünk.

Szerdán is remek túraidőben indultunk, a reggeli bemelegítő szakasz (2 km-en 200 méter szint-emelkedés) után közel Sátoraljaújhely széléhez, a Bányinyeregbe érkeztünk, ez a túra keleti széle, innen nyugati irányba fordultunk, arccal Írott-kő felé! Keskeny ösvényen, néhol sűrű bozótosban haladtunk, 2-3 mélyebb árkon is átvágtunk mire kitisztult az őszi napsütésben mindig gyönyörű erdő. Két idősebb túrázóval találkoztunk, elbeszélgetve kiderült, hogy kéktúra ellenőrök és éppen a pecsétet cserélik, illetve ellenőrzik. Nagyon örültek, hogy találkoztak az ország legnagyobb létszámú „kéktúrázó” csapatával, azaz velünk.

Kemény világ ez, már az erdőben sétálva is ellenőriznek. Gépek hangja zavarta meg az erdő csendjét, az erőteljes fakitermelésnek már csak azért sem örültünk, mert a nedves talajon sártengerré változtatták az utat, próbáltuk kerülgetni, de a cipőket és a lábakat is megviselte ez a terep. A Rákóczi-fát elhagyva is még sáros úton értük el a hangos kutyák által őrzött pecsételő helyként szolgáló Cirkálótanját.

A Makkoshotyka feletti dombtetőről jól látszottak a Sátor-hegyek, Sárospatak, mögöttünk pedig a Zemplén vonulata. Kissé cikkcakkos úton értünk be aznapi szálláshelyünkre, ahol a falu mindhárom vendégházát elfoglaltuk. A helyi iskola konyháján igen finom vacsorát kaptunk, majd a szükséges pecsét begyűjtéséért elsétáltunk a helyi italboltba. Mindenképpen ide kellett jönnünk, mert egyik túratársunknak épp ekkor volt a születésnapja és mindenkit meghívott egy italra. Az ünnep hangulatát zenegépből szóló „Kislány a zongoránál” című zenével igyekeztem emelni, nagyon sikerült. Háromnapig közel 60 km után gyaloglás után speciális lazítógyakorlattal ápoltuk le lábainkat, neve: tánc. A helyiek bevonását sem nélkülöző „twistparty” kellemes és emlékezetes szülinapi eseménnyé alakult és a csapatépítésben is jelentős állomás volt. Néhány „ez az utolsó szám” után – nehezen – de hazamentek a legények (is), ugyanis másnap reggel a szokásostól korábban indultunk.

Csütörtök reggel az első 3 km-en emelkedtünk 300 métert a Borz-hegy csúcs és Kecse-hegy közötti nyeregbe, innen sokáig közel szintben haladtunk egy jól láthatóan sokat használt úton, elhaladtunk számos erdőirtás mellett. Az Eszkála erdészháznál pecsét és pihenő, a padok és asztalok sajnos elég rossz állapotban vannak. A Cselliszka réten tartottunk napozással egybekötött ebédszünetet, majd a bevitt kalóriákat kemény emelkedőn dolgoztuk le a Kerek-kőre való feljutással. Az Istvánkúti erdészháznál a közeli forrásból pótoltuk a kiürült kulacsokat, kevés szint, de még több mint 8 km volt előttünk. Innen még egy ideig a Nyírjesben visszazárjuk az utat, majd újra bükki, illetve fenyvesek: nagyon szép itt az erdő. Egyszer csak kezdtünk a 700 méteres szintről folyamatosan ereszkedni, egy tisztásra kiérve a szemben lévő hegy tetején megláttuk a regéci várat, rövidesen beértünk a faluba, 25 km gyaloglás után jólesett a csodás környezetben lévő Veronika panzió nyújtotta kényelem és ellátás. Itt van az egész OKT legszebb pecsétárolója, egy fából faragott kisházikó, nyitható kisajtóval, mely elrejtje a pecsétet és a párnát is.

Remek napsütéssel indult a péntek is, indulás után első célpontunk (kis kitérővel) a vár(rom) volt, melyet itt is a hegy tetejére építettek. Ezt a kitérőt vétek lett volna kihagyni. Szerencsére a várat gondos kezek foltozzák és vigyázzák, így nincs további romlásra ítélve, sőt egyre jobban kezdi visszanyerni eredeti formáját. Az erődítmény legmagasabb szirtjéről csodálatos panoráma nyílik mind a megtett, mind az előttünk álló útra, erdőkre, hegyekre. Lefelé gyorsan haladtunk a kényelmes, széles szekérúton.

Mogyoróskán hosszabb pihenő, majd a falu végén éles kanyarral fordultunk be az Arka-patak (vagy Boldogkőváraljai-patak) völgyébe. Innen kilométereken keresztül a kis vízfolyás mentén haladtunk. A völgyben többször is kereszteztük a néhol széles, kavicsos patakmedret – izgalmas szakasz volt. Az egyik rutinos túrázónak (Gyuri) sikerült beleesnie a vízbe, sajnos fotó nem készült róla, pedig nagyon elázott. Arkán sok szép, felújított házat láttunk, innen a hajdani kőfejtők által sebzett domboldalak közti völgyben, aszfaltúton jutottunk át Boldogkőváraljára, szálláshelyünkre. Remek hely volt ez is, reggel a fiúkat egy „nagy kutya” ébresztette, benézett az ablakon. A Bodókő-sziklára épült vár előtt gyalogoltunk ki a vasútállomásig, néha visszafordulva kezdtünk búcsúzni a fenséges nyugalmat árasztó Zempléntől. Megérkeztünk a Hernád völgyébe, Gibárton a ma már ipari műemlékké nyilvánított, 1903-ban üzembe helyezett vízerőműben pecsételtünk. A ma is üzemelő törpe erőmű 0,5 MW-os teljesítménye paksi szemmel nézve megmosolyogtató.

A Zemplén hegyei egyre halványultak, beértünk a Cserehátba. Itt, e részben erdőkkel borított dombvidéken a hagyományosan aprófalvas települések lemaradása az ország többi területeihez képest jól látható, jól érzékelhető. Baktakéig gyalogoltunk a kellemesen lankás dombvidéken a 6. túranapon, a pecsétet is rendben megkaptuk, de az ott látott emberek és környezet miatt alig vártuk, hogy visszajussunk Encsre, aznapi szálláshelyünkre. Egyszerre volt szomorú és tragikus a látvány, összességében a térség helyzete a mély és általános elmaradottsággal jellemezhető.

Elérkezett az utolsó túranap, 6 napi napsütés után szemerkélő esőben indultunk az átázott cserehádi domboldalakon. Baktakéket elhagyva a település egykori turistaszállója előtt mentünk el, teljesen lepusztított állapotban van ma, szomorú látvány. A Vasonca-patak kőhídján átkelve térdig érő vizes fűben emelkedtünk a Kalmi-tető erdősávjáig. Abaújszolnokon céges bélyegzőt kaptunk, az „Abaújszolnoki Hátrányos Helyzetű Emberek Egyesület” elnöke épp a kéktúra útvonalán lakik és láthatóan nem először segíti ki a túrázókat.

Megrázó és lehangoló volt néhány ház állapota, igazodott a látvány a pecséthez. A falu végén lévő korszerű buszmegállóban rögtönzött reggeli, majd nekimentünk a következő dombnak. A mintegy 60 lélekszámú Nyésta előtt helyenként vállig érő vizes bokrok és itt-ott elvadult szőlő között küzdöttünk az utolsó kilométerekkel. Sáros, csúszós szekérúton egyensúlyoztunk, a dombtetőre érve előbukkant Felsővadász, a túra végpontjának templomtornya. Beérve a faluba először bakancsainkat igyekeztünk letakarítani a nagyon „ragaszkodó” csereháti sártól. Az utolsó pecsétet a helyi italboltban akartuk beszerezni, de legnagyobb megdöbbenésünkre vasárnap délelőtt zárva volt, és a faluban semmilyen más üzlet vagy intézmény nem volt nyitva. Ebben a váratlan és tragikus helyzetben egy helyi fiatalember sietett segítségünkre, akiről megtudtuk, hogy a helyi diák sportegyesület vezetője, gyakorlott túrázó és túraverseny rendező is. Az önzetlen és barátságos segítőknek köszönhetően a szemerkélő esőben álldogáló túrázók a Rákóczi-kastélyban működő iskola tornatermében átöltözhetnek, sőt zsíros kenyeret, almát, bort és egyéb finomságokat is kaptunk. Ráadásul megnézhattük a kastély dísztermét, ahol II. Rákóczi Ferenc portréja és korabeli bútorok találhatóak.

Kicsit fáradtan, de önmagunkra büszkén és vidáman szálltunk fel az értünk megérkező buszra. 178 069 lépést tettünk meg abból a bizonyos másfél millióból, ez 128 km-t jelentett a csodálatos Zemplén hegyei között és a Cserehát dombjainak egy részén. Hat napon keresztül igazi „idős hölgyek strandszezonja” időnk volt, az utolsó kilométereken elkapott esőre csak azért volt szükség, hogy az esőkabátokat is használjuk, ha már egész héten cipeltük. Szerencsére nem volt sérülés, baleset, mindenki egészségesen tért haza. A hangulat rendkívül vidám és jó volt, akadt néhány este, amikor jelentőset léptünk a csapatépítésben is. Ezzel a túrával kezdődött el egyesületeink újabb „kéktúrás” programja.

*Gergely László
túravezető*